

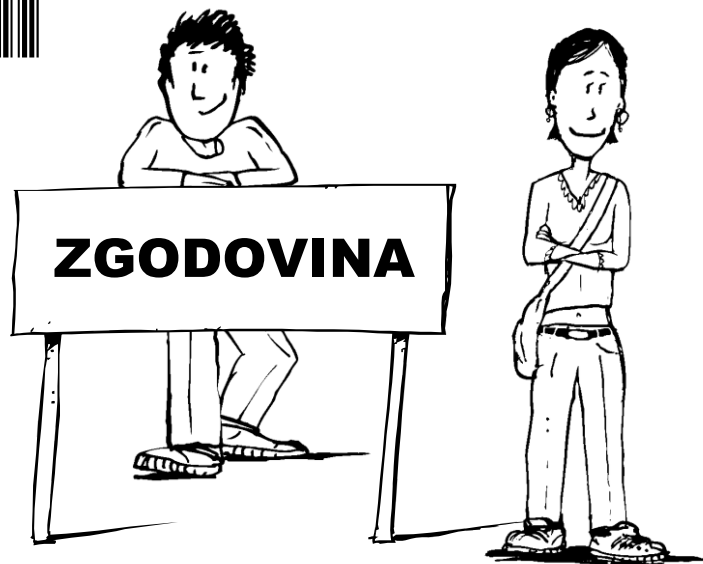

Državni izpitni center

N 2 1 1 5 1 1 3 2

9.
razred

Ponedeljek, 10. maj 2021

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA
v 9. razredu

MODERIRANA RAZLIČICA

SPLOŠNA NAVODILA ZA VREDNOTENJE

Vrednotite s popravniimi znaki, ki imajo točkovne vrednosti. Program dodeli točke samodejno.

Popravni znak	Razlaga popravnega znaka	Število točk, ki jih dodeli program
✓	Pravilno	1 točka
✗	Napačno	0 točk
?	Nejasno (odgovor je neberljiv)	0 točk
	Ni rešitve / ni odgovora	NR (0 točk)

Popravne znake dodeljite praviloma na desno stran odgovora in nikoli čez učenčev odgovor.

Če učenec ni odgovarjal na vprašanje (prostor za odgovor je popolnoma prazen), ne dodelite popravnega znaka, temveč uporabite gumb NR.

Pri nalogah izbirnega tipa z enim pravilnim odgovorom več izbranih rešitev pomeni 0 točk. Dodelite popravni znak ✗.

Če je pravilnemu odgovoru dodano nekaj, kar ni pravilno (tudi če je v oklepaju), dodelite popravni znak ✗ in odgovor tako ovrednotite z 0 točkami.

Če zaradi nečitljivosti ne morete ugotoviti pravilnosti oziroma nepravilnosti odgovora, odgovor ovrednotite z 0 točkami. Dodelite popravni znak ?.

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljajte. Priznajte tudi zapis, iz katerega lahko razberete vsebinsko pravilen odgovor (npr.: Kennedy – Kenedi). Ne priznajte pa zapisov, ki imajo zaradi pravopisnih napak spremenjen pomen (npr.: Perun – Peron).

Pri vrednotenju upoštevajte, da učenci zapišejo odgovor s svojimi besedami, zato njihovi odgovori niso besedotvorno tako bogati kot zapisani pravilni odgovori v teh navodilih.

Kar je zapisano v oklepaju pri navedbi v moderiranih navodilih, učencu ni potrebno zapisati v pravilnem odgovoru. Odgovori ločeni s poševnico so enakovredni. Dovolj je ena od navedb.

Uvod v zgodovino

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
01. a	1	Eden od: ♦ piktogrami ♦ slike / risbe ♦ slikovna (pisava) ♦ slikopis	Nepravilni odgovori: ♦ znaki ♦ znakovna pisava ♦ simboli
01. b	1	Eden od: ♦ branje starih / zgodovinskih pisav ♦ razumevanje / poznavanje jezika, v katerem je napisan vir ♦ paleografija	Nepravilni odgovori: ♦ poznavanje jezika ♦ znati mora brati Iz odgovora mora biti jasno razvidno, da gre za (stare) jezike in / ali pisave, v katerih je vir zapisan.
Skupaj	2		

Prazgodovina

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
02	1	Eden od ♦ (jamsko) slikarstvo / jamske slike / jamske poslikave ♦ likovno umetnost ♦ risanje	Nepravilni odgovori: ♦ stenska umetnost

Stari vek

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
03. a	1	♦ D	
03. b	1	Eden od: ♦ realistično / stvarno prikazovanje (figur) ♦ natančno / podrobno upodabljanje	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
04. a	1	Eden od: ♦ Romul in Rem ♦ Romulus in Remus	Nepravilni odgovori: ♦ (volčja) dvojčka Učenec mora za 1 točko poimenovati oba brata.
04. b	1	Eden od: ♦ Ne, Rimljani so prevzeli grško kulturo / verovanje / bogove. ♦ Ne, ker so Grki ohranili svojo kulturo / svoja imena za bogove.	Nepravilni odgovori: ♦ Ne, ker so imeli bogove. ♦ Ne, ker so imeli druga imena za bogove.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
05. a	1	Eden od: ♦ Nastala so mesta / vojaški tabori. ♦ Začela so se delati obzidja in v njih mesta / mesta so imela obzidja. ♦ Nastala so mesta z vodovodi in centralnim ogrevanjem. ♦ Načrtna gradnja mest. / Gradili so bolj urejeno. / Ulice in ceste se sekajo pravokotno, hiše pa imajo pravokotni tloris. ♦ Zidali so stavbe in tlakovali ceste v mestih.	Nepravilni odgovori: ♦ sprememba vasi ♦ gradili so ceste ♦ več ljudi Samo navedba <i>gradili so obzidja</i> je nepopoln oziroma nepravilen odgovor.
05. b	1	♦ Ne drži, saj italijanščina kaže močan vpliv latinščine, slovenščina pa nobenega.	Učeneec mora navesti utemeljitev za oba jezika. Samo navedba (brez utemeljitve) <i>slovanski in romanski</i> jezik je nepopoln oziroma nepravilen odgovor.
Skupaj	2		

Srednji vek

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
06. a	1	♦ Avstrija	
06. b	1	Eden od: ♦ Vzamejo jim samostojnost. ♦ Karantance so podvrgli bavarski oblasti. ♦ Karantanija postane del Bavarske.	Nepravilni odgovori: ♦ prevzeli so krščanstvo ♦ Karantanija je postala del Bavarcev. Zapis <i>podvrgli so jih krajjevi podložnosti</i> ne priznamo, ker gre zgolj za prepis iz besedila.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
07. a	1	Eden od: ♦ vsakdanja opravila (tkanje, predenje, trgovanje ..., ki jih je prepovedano opravljati ob nedeljah) ♦ ljudje, ki delajo / moški, ki delajo / ženske, ki delajo ♦ dela / obrti / trgovanje v srednjem veku	Nepravilni odgovori: ♦ delo meščanov ob nedeljah
07. b	1	Eden od: ♦ oblačilno kulturo ♦ način / vrste dela / poklice / ročno delo ♦ življenje / preživljanje ljudi v tistem času ♦ delitev del na moška in ženska dela ♦ orodje, značilno za tisti čas ♦ slikarske sposobnosti / tehnike tistega časa ♦ odnos srednjeveških ljudi do nedelje	
07. c	1	Eden od: ♦ zaradi nepismenosti / neizobraženosti večine prebivalstva ♦ slike so naredile večji vtis ♦ ljudje so si lažje predstavljali verska sporočila ♦ verska sporočila so bila vsem tako bolj razumljiva	Nepravilni odgovori: ♦ ker so imeli raje umetniško delo in umetniško izražanje ♦ nihče ni znal brati
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
08. a	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kmetje trgujejo z večjimi količinami blaga (kot v srednjem veku). ♦ Kmetje trgujejo na večjih razdaljah (kot v srednjem veku). ♦ Kmetje trgujejo z blagom trgovcev. ♦ Kmetje trgujejo z blagom drugih kmetov. 	Nepravilni odgovori: <ul style="list-style-type: none"> ♦ tihotapljenje
08. b	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Danes pridelujemo kmetijske pridelke strojno, v srednjem veku pa so jih ročno. ♦ Danes so drugačne vrste pridelkov, kot so bile v srednjem veku. ♦ Danes je potrebno manj delovne sile kot v srednjem veku. ♦ Količina pridelka je danes večja, kot je bila v srednjem veku. 	Nepravilni odgovori: <ul style="list-style-type: none"> ♦ V srednjem veku je bilo delo težje, danes je lažje. <p>Nujna je primerjava med srednjim vekom in sodobnostjo.</p>
Skupaj	2		

Novi vek in novejša zgodovina

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
09. a	1	♦ Krištof Kolumb	Priznamo angleški zapis imena in priimka. Nepravilni odgovori: <ul style="list-style-type: none"> ♦ K. Kolumb
09. b	1	♦ 1492	
09. c	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Sužnjev, ker je trgovina z ljudmi prepovedana. ♦ Sužnjev, ker imamo vsi ljudje enake pravice. 	V odgovoru mora biti obvezno navedena utemeljitev.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
10. a	1	Eden od: ♦ islam ♦ muslimanska vera	
10. b	1	Eden od: ♦ V mnogih krajih so verski objekti, ki izpričujejo (dolgo) sobivanje ljudi različnih veroizpovedi. ♦ Na sliki so prikazane cerkve, ki pripadajo različnim veroizpovedim. ♦ Na sliki vidimo katoliško cerkev, pravoslavno cerkev in džamijo, kar kaže na sobivanje ljudi različnih veroizpovedi. ♦ Mnogi kraji so stičišča, kjer sobivajo različne veroizpovedi.	Priznamo tudi odgovor: ♦ Ker so Turki vedeli, da lahko obdržijo imperij, če so strpni do drugih narodov in verstev. Nepravilni odgovori: ♦ Na sliki vidimo dve cerkvi. ♦ Ker so bili ljudje različnih ver.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
11. a	1	♦ Marija Terezija	
11. b	1	Eden od: ♦ Glede na podatke je osnovno šolo obiskovalo malo otrok. ♦ Ker večina otrok ni hodila v šolo, saj so delali na poljih / saj je bilo malo šol.	V odgovoru mora biti poudarjeno, da niso vsi otroci hodili v šolo. Prepis iz besedila je nepravilen odgovor.
11. c	1	♦ Mreža osnovnih šol je danes gostejša.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
12. a	1	♦ Ker je bila Ljubljana glavno mesto / središče (Ilirskih provinc).	
12. b	1	Eden od: ♦ Avstro-Ogrska je Napoleona dojemala kot nasprotnika / v Avstro-Ogrski niso imeli pozitivnih spominov na Ilirske province / na poraz. ♦ Slovenci (v Kraljevini Jugoslaviji) so Ilirske province ocenjevali pozitivno in so jim zato postavili spomenik.	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
13. a	1	Eden od: ♦ prehod z ročnega na strojno delo ♦ velike spremembe v proizvodnji in družbi ♦ hiter razvoj industrije ♦ spremembe v industriji ♦ gradijo se tovarne ♦ izum parnega stroja ♦ novi izumi ♦ napredek v tehnologiji ♦ v gospodarstvu dobi industrija večji pomen	
13. b	1	Eden od: ♦ preobljudenost ♦ gneča kočij v prometu ♦ težave v prometu ♦ prenaseljenost ♦ onesnaževanje ♦ hrup	Nepravilni odgovori: ♦ umazanija
13. c	1	Eden od: ♦ v sodobnih mestih so drugačna prevozna sredstva ♦ večja urejenost prometa / več prometa ♦ drugačna razsvetljava ♦ ni konj / ni kočij ♦ asfaltirane ceste in pločniki ♦ več regulacij glede onesnaževanja ♦ več vključevanja narave v mesta	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
14. a	1	♦ D	
14. b	1	Eden od: ♦ na neenotnost / zedinjenosti ♦ na nepripravljenost na sodelovanje ♦ o ničemer se ne strinjajo	Nepravilni odgovori: ♦ nesoglasje med Slovenci / med ljudmi Odgovori se morajo nanašati na politike, strankarsko življenje.
14. c	1	♦ V času taborov je vladala enotnost, kmalu potem pa velike politične zdrahe.	
Skupaj	3		

Sodobna zgodovina

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
15. a	1	♦ soška fronta / bojišče	Nepravilni odgovori: ♦ reka Soča
15. b	1	Eden od: ♦ Ne, ker je na zemljevidu vrisana fronta iz leta 1915–1917. ♦ Ne, ker se je vojna med njima začela leta 1915. ♦ Ne, ker sta se Kraljevina Italija in Avstro-Ogrska spopadli v drugem letu vojne po podpisu Londonskega sporazuma.	Priznamo tudi odgovor: ♦ Ne, saj je bila Italija nevtralna.
15. c	1	Eden od: ♦ V dvanajsti ofenzivi je prišlo do velikega premika frontne linije, medtem ko se je v prvih enajstih ofenzivah bojišče bolj ali manj držalo razmejitve iz časa začetkov bojevanja. ♦ Prej so bile majhne ozemeljske spremembe, po dvanajsti soški bitki pa je prišlo do velikega premika bojne črte do Piave. ♦ Prvih enajst ofenziv je bila vojna pozicijska (sedeča), medtem ko je bila dvanajsta ofenziva bliskovita. ♦ Prvih enajst ofenziv so začeli Italijani, dvanajsto pa Avstro-Ogrska (z Nemčijo).	Odgovori, ki omenjajo samo dvanajsto soško bitko so nepopolni oziroma nepravilni.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
16. a	1	Eden od: ♦ Država SHS ♦ Država Slovencev, Hrvatov in Srbov	Nepravilni odgovori: ♦ SHS
16. b	1	Eden od: ♦ Ker sta napisa v dveh pisavah / dveh jezikih. ♦ Na znamki je bil uporabljen zapis v latinici in cirilici, ki so ju uporabljali različni narodi. ♦ Ker v državi živijo različni narodi – Srbi, Hrvati in Slovenci, kar piše na znamki.	Iz odgovora mora biti razvidna povezava z napisi na znamki.
16. c	1	Eden od: ♦ Da jih je Avstro-Ogrska zatirala. ♦ V Avstro-Ogrski so bili ujeti in niso imeli svobode.	Odgovori se morajo nanašati na položaj Južnih Slovanov v Avstro-Ogrski. Nepravilni odgovori: ♦ slaba država
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
17. a	1	♦ 1939	
17. b	1	Eden od: ♦ Zaradi velike vojaške moči napadalcev. ♦ Ker so imeli Nemci modernejšo vojsko / oborožitev. ♦ Ker so jih Nemci presenetili / izvedli hiter in bliskovit napad. ♦ Ker so bili Poljaki nepripravljene.	Zgolj prepis iz besedila je nepravilen odgovor.
17. c	1	Eden od: ♦ V prvi svetovni vojni so imeli vojaki na razpolago tehnološko manj razvito orožje kot v drugi. ♦ Razlika med pozicijskim vojskovanjem v prvi svetovni vojni in bliskovitim vojskovanjem v drugi svetovni vojni. ♦ Razlika v površini osvojenega ozemlja – v prvi svetovni vojni je bilo osvojeno manj ozemlja, kot v času druge svetovne vojne in razmerah bliskovitega vojskovanja.	Iz odgovora mora biti razvidno, za katero vojno učenec navaja značilnost. V odgovoru mora učenec navesti značilnosti bojevanja obeh vojn.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
18. a	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ na V in Z (Berlin) ◆ na vzhodni in zahodni del 	
18. b	1	◆ Gradnjo nadzorujejo (uniformirani) policisti / vojaki.	
18. c	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Vodja države govori o gradnji stanovanj, v resnici pa se gradi ločevalni zid. ◆ Oblast dela nasprotno, od tistega kar govori. ◆ Oblast zanika, kar v resnici počne. 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
19. a	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ predsednika / voditelja / predstavnika SZ in ZDA ◆ Hruščova, Kennedy ◆ voditelja vzhodnega in zahodnega bloka 	V odgovoru priznavamo tudi angleške kraticе velesil in ameriškega predsednika. Nepravilni odgovori: <ul style="list-style-type: none"> ◆ SZ in ZDA ◆ ruski predsednik ◆ poimenovanji Amerika in Rusija
19. b	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ V tem obdobju ni bilo neposrednega spopada (verjetno nove svetovne vojne), ves čas pa je visel v zraku. ◆ obstajale so le grožnje z orožjem ◆ države so se pripravljale na spopad, ni pa bilo uporabe orožja ◆ krizna žarišča ◆ ideološko nasprotje med velesilama ◆ velesili sta tekmovali v oboroževanju 	
19. c	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ nevarnost jedrskega spopada ◆ nevarnost jedrske (atomske) vojne ◆ nevarnost tretje svetovne vojne / konec sveta ◆ nevarnost uporabe atomske bombe 	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovori	Dodatna navodila
20. a	1	C	
20. b	1	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Neučinkovito gospodarstvo – država je kot v jamo brez dna vlagala denar v velika podjetja, ki so bila neproduktivna. ♦ Država je dajala denar za neučinkovite gigante. ♦ Neuspešnost podjetij. ♦ Država ni mogla več plačevati uvožene nafte, opreme in surovin. ♦ Država je potrebovala denar za uvoz surovin. ♦ Država se je želela rešiti iz gospodarske krize. 	Nepravilni odgovori: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Niso imeli denarja. ♦ Zaradi dvigovanja cen. ♦ hiperinflacija
20. c	1	♦ Pred javnostjo so skrivali podatke (o finančnem stanju države).	
Skupaj	3		

Skupno število točk: 50